

กวก. 1883
วันที่ 25 ธ.ค. 66
เวลา 16.30

สสค. (eMail)

ส่ง : กวก.

รับที่ : ธ12399/66

25 ธ.ค. 2566 เวลา 16.29 น.

ที่ กต ๐๗๐๓/๑๒๘๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรภูฏาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓๐ พุทธศักราช ๒๕๖๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต พร้อมคำแปล

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็น
ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่าง
ราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรภูฏาน รวมทั้งประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๘ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ภาพรวม ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของรายงานผลการเจรจา

ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ รวมทั้งการจัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ
ราชอาณาจักรภูฏาน ฉบับใหม่ และหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต หากกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการ
เจ้าของเรื่อง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและ
ผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่
ในปัจจุบัน สอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

โดยที่การจัดทำความตกลงฯ ฉบับใหม่ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปรับปรุงให้ความตกลงฯ มีข้อบท
ที่สอดคล้องกับบริบทการให้บริการการบินในปัจจุบัน และเพื่อรองรับกระบวนการภายในของทั้งสองประเทศ
ตลอดจนเพิ่มข้อกำหนดด้านความปลอดภัยการบิน จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ
โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมโลจิสติกส์และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์
ของทั้งสองฝ่าย ทั้งในระดับรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และระดับประชาชน

๒. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑ บทที่การหารือ มีสาระเป็นการบันทึกผลการหารือเพื่อยืนยันความถูกต้อง

ในร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ ซึ่งทั้งสองฝ่ายประสงค์จะจัดทำขึ้นเพื่อใช้แทนความตกลงฯ ฉบับเดิม
โดยร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ยังไม่ได้ลงนามหรือมีผลใช้บังคับ ดังนั้น บทที่การหารือฯ ซึ่งเป็นเพียงการบันทึก
ผลการหารือที่ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ
จึงไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของ

/รัฐธรรมนูญฯ...

รัฐธรรมนูญฯ แต่มีผลเป็นการแก้ไขข้อ ๔ Traffic Rights ของบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ฉบับวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเพิ่มสิทธิการรับขนการจราจรเป็น ๓๕ เทียบต่อสัปดาห์ จากเดิม ๒๘ เทียบต่อสัปดาห์ ดังที่ทั้งสองฝ่ายได้ระบุไว้ในข้อ ๔ ของบันทึกการหารือฯ ว่า บันทึกการหารือฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับจากวันที่ลงนาม (ยกเว้นในส่วนของวรรค ๑ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีผลใช้บังคับของร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่)

๒.๒ ร่างความตกลงฯ

๒.๒.๑ ร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นเพื่อใช้แทนความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรภูฏานว่าด้วยบริการเดินอากาศ ซึ่งลงนามเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๖ โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญา ตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ และหากจำเป็นต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างความตกลงฯ ก็จะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๒.๒.๒ นอกจากนี้ โดยที่ร่างความตกลงฯ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการลดอุปสรรค และการอำนวยความสะดวกด้านการค้าบริการทางอากาศระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรภูฏาน ร่างความตกลงฯ จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ และ กระทรวงคมนาคมจะต้องพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง คำวินิจฉัยศาล รัฐธรรมนูญ ที่ ๗/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ว่า ร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ ทั้งนี้ หากมีปัญหาว่าร่างความตกลงฯ เป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสาม หรือไม่ กระทรวงคมนาคมก็สามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญฯ

๒.๓ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต พร้อมคำแปล

ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตจัดทำขึ้นเพื่อดำเนินการให้ร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่ มีผลใช้บังคับตามข้อ ๓๐ ของร่างความตกลงฯ ซึ่งระบุว่า “ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่มีการแลกเปลี่ยน หนังสือทางการทูตเพื่อยืนยันว่า ข้อกำหนดทางกฎหมายหรือกระบวนการทั้งหมดของภาคีสถิตยญาแต่ละฝ่าย สำหรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว” ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ จึงเป็นตราสาร ที่ทำให้ความตกลงระหว่างประเทศมีผลใช้บังคับตามกลไกของความตกลงฯ และไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ในส่วนของการแก้ไขเรื่อง Traffic Rights ที่ระบุในวรรค ๒ ของ บันทึกการหารือฯ นั้น ไม่ต้องมีการยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยนฉบับนี้ เนื่องจากวรรค ๔ ของบันทึกการหารือฯ ระบุว่า บันทึกการหารือฯ มีผลตั้งแต่วันลงนาม (ยกเว้นในส่วนของวรรค ๑ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีผลใช้บังคับ ของร่างความตกลงฯ ฉบับใหม่)

๓. ถ้อยคำของร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต เห็นควรปรับแก้ถ้อยคำของ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เพื่อให้มีความถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ร่างความตกลงฉบับใหม่จะแทนที่

ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรภูฏาน ฉบับเดิม (ลงนามวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๖) และปรับแก้คำแปลภาษาไทยให้สอดคล้องกัน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๔. การดำเนินการต่อไป กระทรวงการต่างประเทศจะจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตตามข้อ ๓๐ ของร่างความตกลงฯ เมื่อกระทรวงคมนาคมมีหนังสือแจ้งยืนยันว่า ฝ่ายไทยได้ดำเนินการกระบวนการสำหรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงฯ เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปานปรีย์ พหิทธานุกร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๕๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ intlagreement@mfa.go.th

